

Sygn. akt II AKa 58/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Brzozowska (sprawozdawca)
Sędziowie:	SA Bohdan Tracz SA Cezary Wójcik
Protokolant	st. prot. sądowy Artur Trubalski

przy udziale Leopolda Piętala prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Lublinie

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2014 r.

sprawy G. M. oskarżonego z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i in.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 23 grudnia 2013 r., sygn. akt IV K 499/10

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. T. - Kancelaria Adwokacka w L. 738 (siedemset trzydzieści osiem) zł, w tym 23% podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i określa, że wchodzące w ich skład wydatki ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

G. M. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 12 lipca 2009 roku do lutego 2010 roku w miejscowościach L. (...), pow. (...) woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru udzielił w celu osiągnięcia korzyści majątkowej Ł. S. (1) i D. H. (1) substancji psychotropowej w postaci amfetaminy w ilości łącznej nie mniejszej niż 10 gram pobierając za to pieniądze w kwocie 40 złotych za 1 gram oraz nieodpłatnie wyżej wymienionym środka odurzającego w postaci marihuany w ilości łącznej nie mniejszej niż 2 gramy, przy czym w okresie od 12 lipca 2009 roku do 29 września 2009 roku D. H. (1) jako małoletniemu a w okresie od 30 września 2009 roku do lutego 2010 roku jako dorosłemu,

tj. o czyn z art. 59 ust. 2 w zb. z art. 59 ust. 1 w zb. z art. 58 ust. 2 w zb.

z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005r. nr 179 póź.1485) w zw.zart.11§ 2k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

II. w okresie od grudnia 2009 roku do 7 marca 2010 roku w miejscowościach T. i L., pow. (...) woj. (...) w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru udzielił w celu osiągnięcia korzyści majątkowej Ł. K. (1) i E. Ś. (1) środka odurzającego w postaci marihuany w ilości łącznej nie mniejszej niż 10 gram, pobierając za to pieniądze w kwocie 40 zł za 1 gram oraz substancji psychotropowej w ilości łącznej nie mniejszej niż 4 gramy pobierając za to pieniądze w kwocie 40 zł za 1 gram oraz nieodpłatnie wyżej wymienionym środka odurzającego w postaci marihuany w ilości łącznej nie mniejszej niż 2 gramy oraz substancji psychotropowej w ilości łącznej nie mniej niż 1 gram,

tj. o czyn z art. 59 ust. 1 w zb. z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. nr 179 póź. 1485) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 23 grudnia 2013r.:

1. G. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt I. wyczerpującego dyspozycję art. 59 ust.1 i art.59 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 58 ust. 1 w zb. z art. 58 ust. 2 wymienionej ustawy w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 60 § 1 i § 6 pkt 2 k.k. w zw. z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. na karę 100 stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 10 złotych;

2. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec G. M. przepadek równowartości osiągniętej z przestępstwa korzyści majątkowej w kwocie 400 złotych;

3. G. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt II. wyczerpującego dyspozycję art. 59 ust. 1 w zb. z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę roku pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. na karę 50 stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 10 złotych;

4. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec G. M. przepadek równowartości osiągniętej z przestępstwa korzyści majątkowej w kwocie 560 złotych;

5. na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 i 2 k.k. orzeczone wobec G. M. kary jednostkowe pozbawienia wolności oraz grzywien połączył i wymierzył oskarżonemu karę łączną rok i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności oraz 130 stawek dziennych grzywny określając wartość jednej stawki na kwotę 10 złotych;

6. na podstawie art. 70 ust.4 ustawy z dnia 29lipca2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł od G. M. nawiązkę w kwocie 500 zł na rzecz Stowarzyszenia (...) w W. z przeznaczeniem na cele zapobiegania i zwalczania narkomanii;

7. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania od dnia 13 marca 2010 roku do dnia 16 kwietnia 2010 roku;

8. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. T. kwotę 3099,60 złotych tytułem nieopłaconego wynagrodzenia za obronę oskarżonego świadczoną z urzędu;

9. zwolnił G. M. od ponoszenia kosztów sądowych, wydatki postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zarzucając:

I. obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na jego treść, a to:

1. art. 4,7,410 k.p.k. polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów skutkującej jej dowolnością poprzez oparcie rozstrzygnięcia jedynie na części dowodów, bez wzajemnej ich analizy, jak również zestawienia z wnioskami wypływającymi z pozostałych dowodów;

2. art. 424 § 1 k.p.k. polegającą na konstrukcji uzasadnienia wyroku, która nie zawiera wszechstronnego i kompleksowego wyjaśnienia, jakie fakty Sąd uznaje za udowodnione, jakie zaś nie oraz z jakiego powodu tak czyni; jak również pomija ustosunkowanie się do dowodów o charakterze korzystnym dla oskarżonego;

3. art. 167 i 172 k.p.k. polegającą na zaniechaniu wyjaśnienia z urzędu istotnych dla sprawy okoliczności, poprzez zaniechanie przeprowadzenia na rozprawie konfrontacji pomiędzy świadkami E. Ś. (1) i W. B. celem należytej weryfikacji zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego;

4. art. 391 § 1, 167 k.p.k. polegającą na zaniechaniu wyjaśnienia z urzędu istotnych dla sprawy okoliczności i bezpodstawnym odstąpieniem od bezpośredniego przesłuchania I. W. na rozprawie;

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku polegający na uznaniu, iż oskarżony dopuścił się zarzucanych aktem oskarżenia czynów, podczas gdy brak jest dowodów dostatecznie potwierdzających powyższe założenie.

Na zasadzie art. 427 § 2 i 437 § 2 k.p.k. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania w całości lub o jego zmianę poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych aktem oskarżenia czynów.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego G. M. jest bezzasadna w stopniu oczywistym i – jako taka – nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, że całkowicie chybiony jest pierwszy z podniesionych zarzutów obrazy prawa procesowego, a mianowicie art. 4, 7,

i 410 k.p.k. Sąd Okręgowy orzekając w niniejszej sprawie procedował w pełni prawidłowo, nie uchybiając powyższym normom. W toku postępowania zostały wyjaśnione wszystkie istotne dla sprawy okoliczności. Ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy poczynił w oparciu o całość zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (art.410 k.p.k.), który ocenił z poszanowaniem reguł wynikających z art. 4 i 7 k.p.k., a swoje stanowisko należycie uzasadnił w pisemnych motywach wyroku sporządzonych - wbrew odmiennemu stanowisku skarżącego - zgodnie z wymogami art. 424 § 1 k.p.k. W szczególności Sąd ten wskazał w uzasadnieniu, jakie fakty uznał za udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym.

Przystępując do bardziej szczegółowych rozważań w powyższej materii, przypomnieć trzeba, że przepis art. 4 k.p.k. stanowi jedną z ogólnych zasad rządzących procesem karnym, a to zasadę obiektywizmu, a ponieważ przedmiotem uchybień zarzucanych w apelacji mogą być jedynie konkretne normy nakazujące lub zakazujące dokonywania określonych czynności w danych sytuacjach procesowych, to zarzut obrazy wskazanego przepisu nie może stanowić podstawy apelacji (por. wyrok SA w Lublinie z dnia 23 czerwca 2004 roku, II AKA 140/04, LEX nr 145869; postanowienie SN z dnia 16 marca 2001 roku, V KKN 19/99, LEX nr 51668).

Ponadto nie ma racji skarżący twierdząc, że Sąd Okręgowy w procesie dochodzenia do ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie postępował wbrew treści 410 k.p.k., a więc, że oparł się jedynie na fragmencie zgromadzonych w sprawie dowodów, zaś zaprezentowana w pisemnych motywach wyroku ich ocena wykracza poza zakreślone przepisem art. 7 k.p.k. granice sędziowskiej swobody ocen, wkraczając w dowolność. Gromadząc materiał dowodowy Sąd Okręgowy nie dopuścił się również

wskazanych w apelacji naruszeń polegających na zaniechaniu wyjaśnienia z urzędu istotnych dla sprawy okoliczności, poprzez zaniechanie przeprowadzenia z urzędu konfrontacji pomiędzy świadkami E. Ś. (1) i W. B..

Wbrew odmiennemu stanowisku autora apelacji nie można czynić Sądowi Okręgowemu zarzutu, że nie wykazał inicjatywy dowodowej we wskazanym przez skarżącego zakresie. Podkreślić zwłaszcza trzeba, że w postępowaniu przed Sądem I instancji oskarżony oraz jego obrońca nie widzieli potrzeby przeprowadzenia powyższego dowodu. Przepis art. 172 k.p.k. nie nakłada na sąd obowiązku przeprowadzenia konfrontacji świadków w każdym wypadku sprzeczności w ich zeznaniach, lecz tylko w sytuacji, gdy może to się przyczynić do prawidłowego ustalenia stanu faktycznego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 czerwca 2013 r. II AKa 101/13, LEX nr 1335726). Okoliczności w zakresie relacji pomiędzy tymi świadkami pozostają bez istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż nie dotyczą przedmiotowych transakcji narkotykowych. Brak było więc między zeznaniami powyższych świadków, rozbieżności o charakterze istotnym dla ustalenia zakresu odpowiedzialności karnej oskarżonego, których wyjaśnieniu miałyby – stosownie do przepisu art. 172 k.p.k. – służyć konfrontacja tych osób. Skarżący zdaje się przy tym nie dostrzegać, że zeznania E. Ś. (1) znajdują pełne potwierdzenie w zeznaniach Ł. K. (1).

Podstawę ustaleń faktycznych w tej sprawie w zakresie przypisanych oskarżonemu czynów stanowiły w głównej mierze zeznania świadków Ł. S., D. H., E. Ś. i Ł. K.. Lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku dowodzi, że Sąd Okręgowy dokonał dokładnej analizy zeznań tych świadków i w sposób logiczny oraz zgodny ze wskazaniami wiedzy i doświadczeniem życiowym uzasadnił swoje stanowisko w tej kwestii (strona 3 – 6 uzasadnienia). Dokonana przez Sąd I instancji ocena depozycji wymienionych świadków w pełni zasługuje na aprobatę sądu odwoławczego. Podkreślić trzeba, że świadkowie ci przesłuchiwani w toku śledztwa szczegółowo opisali okoliczności dotyczące ich znajomości z oskarżonym oraz udzielania nieodpłatnie, jak i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez oskarżonego poszczególnych rodzajów narkotyków, w tym czasu, w którym dochodziło do tych transakcji, ilości nabytych narkotyków i kosztu ich zakupu. Zeznania Ł. S. i D. H. oraz Ł. K. i E. Ś. wzajemnie się uzupełniają i tworzą jednolity obraz zdarzeń.

Skarżący podjął w apelacji próbę zdyskredytowania zeznań wymienionych świadków, wskazując na występujące w nich drobne sprzeczności i nieścisłości, zwłaszcza przeciwstawiając ich zeznania złożone na etapie śledztwa, ich procesowym wypowiedziom z rozprawy głównej, zarzucając im ogólnikowość. Skarżący traci jednak z pola widzenia, że zeznając w toku postępowania przygotowawczego świadkowie przedstawiali swe relacje w niewielkiej odległości czasowej od przedmiotowych transakcji narkotykowych, wobec czego oczywistym jest, że ich przekaz ma charakter bardziej szczegółowy. Postępowanie sądowe w sprawie niniejszej trwało długo (m.in. z uwagi na zmianę osoby sędziego referenta) wobec czego, zeznając po kilku latach od daty przedmiotowych zdarzeń, świadkowie odnosili się do nich w sposób ogólny, z uwagi na naturalne oddziaływanie upływu czasu na pamięć ludzką. Najistotniejsze jest jednak, w kontekście przypisania oskarżonemu zarzucanych mu czynów, że wymienieni wyżej świadkowie potwierdzili przed Sądem uprzednio składane zeznania. Niewielkie rozbieżności w zeznaniach świadków, którym skarżący nadaje nadmierne znaczenie, nie odnoszą się do kwestii o znaczeniu fundamentalnym przy ustalaniu zakresu odpowiedzialności karnej oskarżonego.

Za chybiony uznać należy również zarzut obrazy przepisów postępowania art. 391 § 1 k.p.k. i art. 167 k.p.k. mający polegać na odstąpieniu od bezpośredniego przesłuchania I. W.. Wobec powtarzających się trudności z ustaleniem aktualnego miejsca pobytu tego świadka, a następnie ustaleniem, że świadek przebywa za granicą i nie jest możliwe przesłuchanie go na rozprawie, decyzja Sądu Okręgowego w postaci odstępstwa od zasady bezpośredniości (art. 391 k.p.k. i nast.) była w pełni uzasadniona. Podkreślić przy tym trzeba, że w razie braku możliwości bezpośredniego przeprowadzenia dowodów, skorzystanie z unormowania przepisu art. 391 § 1 k.p.k., nie jest uzależnione od zgody stron.

Podsumowując powyższe rozważania, stwierdzić należy, iż – zdaniem Sądu Apelacyjnego – nie sposób uznać za obrońcą oskarżonego, że Sąd I instancji, oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy, dopuścił się naruszenia art. 7 k.p.k. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (por. wyrok SN z dnia 9 listopada

1990 roku, (...) 149/90, LEX nr 20454), przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k., jeśli tylko:

- jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy;
- stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających, zarówno na korzyść, jak i niekorzyść oskarżonego;
- jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.

Wszystkie powyższe wymogi Sąd I instancji spełnił. Natomiast zawarte w apelacji wywody skarżącego, które – w jego ocenie – podważają prawidłowość dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny poszczególnych dowodów, przedstawiają wyłącznie alternatywną wersję

ich oceny, odwołując się wybiórczo do części dowodów, jak i w ten sam selektywny sposób traktując ich treść i – jako takie – nie są one w stanie spowodować uwzględnienia zarzutu obrazy art. 7 k.p.k.

W świetle powyższego, za bezzasadny należy również uznać podniesiony przez skarżącego zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, poprzez przyjęcie, że oskarżony dopuścił się zarzuconych aktem oskarżenia czynów.

Zarzut ten jest ściśle związany z zarzutami naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów postępowania i jest pochodną odmiennej oceny dowodów, dokonanej przez skarżącego we wniesionym środku odwoławczym, której Sąd Apelacyjny w żadnej części nie podziela. Dowody obdarzone przez Sąd Okręgowy wiarą w pełni dały podstawę do poczynienia przez ten Sąd zaprezentowanych w uzasadnieniu wyroku ustaleń faktycznych w zakresie obu przypisanych oskarżonemu czynów.

Odnosząc się jeszcze do treści uzasadnienia apelacji wskazać należy, że w świetle poczynionych przez Sąd Okręgowy prawidłowych ustaleń faktycznych – nie sposób przyjąć, że Sąd ten błędnie przypisał oskarżonemu przestępstwo z art. 59 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które popełnia – między innymi – ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu. Oskarżony w okresie od 12 lipca 2009 r. do 29 września 2009 r. udzielał w celu korzyści majątkowej przecież małoletniemu wówczas D. H. (1) narkotyki w postaci marihuany i amfetaminy. Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Okręgowy trafnie ustalił, że oskarżony miał świadomość małoletniości tej osoby, jako że znali się ze szkoły do której wspólnie uczęszczali, przy czym D. H. (1) uczył się w niższej klasie. Nie może budzić więc wątpliwości, że wiek D. H. był dla oskarżonego okolicznością znaną.

Kwalifikacja prawna czynów oskarżonego opisanych w pkt: I z art. 59 ust. 2 w zb. z art. 59 ust. 1 w zb. z art. 58 ust. 2 w zb. z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. nr 179 poz. 1485) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.; oraz II. z art. 59 ust. 1 w zb. z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. nr 179 poz. 1485) w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. jest prawidłowa.

Nie podlegał uwzględnieniu wniosek prokuratora o zmianę wyroku w trybie art. 455 k.p.k. przez przyjęcie, że zachowanie oskarżonego opisane w pkt I i II wyroku Sądu Okręgowego stanowi jeden czyn ciągły. Przepis art. 455 k.p.k. pozwala na poprawienie błędnej kwalifikacji prawnej przy niezmienionych ustaleniach faktycznych. Korekta wyroku w sposób proponowany przez prokuratora, niezależnie od kwestii jej trafności, łączyłaby się ze zmianą ustaleń faktycznych, a także skutkowałaby szeregiem zmian w zakresie orzeczenia o karze, stąd też jej dokonanie w trybie art. 455 k.p.k. nie było dopuszczalne.

Odnosząc się na koniec do wymierzonych oskarżonemu G. M. za przypisane mu czyny kar jednostkowych i kar łącznych pozbawienia wolności oraz grzywny wskazać trzeba, że – w ocenie Sądu Apelacyjnego – także i w tej części orzeczenie Sądu Okręgowego jest prawidłowe.

Jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, Sąd Okręgowy przy wymiarze tych kar miał na uwadze wszelkie okoliczności, które stanowią przesłanki wymiaru kary i są określone w art. 53 § 1 i 2 k.k. oraz w art. 54 k.k. (strona 11 – 13 uzasadnienia) zarówno te obciążające, jak i te o korzystnej dla oskarżonego wymowie i każdą z tych okoliczności należycie przeanalizował i ocenił i Sąd Apelacyjny ocenę tę aprobuje. Podkreślić jednocześnie trzeba, że wymierzona oskarżonemu kara za czyn z art. 59 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii ukształtowana została z zastosowaniem instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary na podstawie art. 60 § 1 i 6 pkt 2 k.k., a co za tym idzie nie sposób uznać, by razila ona swoją surowością w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.. Takich cech nie nosi również kara orzeczona za drugi z przypisanych oskarżonemu czynów oraz kara łączna pozbawienia wolności i grzywny.

Sąd Apelacyjny, podobnie jak Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej pozbawienia wolności, mając na względzie kilkakrotną uprzednią karalność oskarżonego. Skoro poprzednio stosowane wobec niego środki okazały się nieskuteczne i nie zapobiegły powrotowi do przestępstwa, to jest on sprawcą niepoprawnym. Nie potrafił wyciągnąć wniosków na przyszłość ze swego nagannego postępowania i jego już doznanych konsekwencji, lekceważąc zasady porządku prawnego. W tej sytuacji kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie byłaby wystarczająca i konieczne było zastosowanie kary bezwzględnej.

Z tych wszystkich przyczyn i przy braku przesłanek z art. 439 § 1 i 440 k.p.k. Sąd Apelacyjny orzekł, jak w części dyspozytywnej swego wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych za II instancję uzasadnia art. 624 § 1 k.p.k., zaś o kosztach obrony z urzędu- § 14 ust. 1 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013. 461).